

№ 8.

Firmdeenä 23. Februar (7. Merz)

1870.

Maksa par gabdu 1 rubl.

R a h d i t a j s.

Cefschsemmes sinnaß. No Rihgas: general-gubernators aiskreisjiz, — Rihgas-Dinaburgas dselsu-zekka eenemschana, — Kreewu artels. No Pehterburgas: Rihneefchu wehstneeli.

Ahrsemmes sinnaß. No Sweedrijas: leelaka swabbabiba swefch' tizzi-geem. No Englandes: Fehneefchi. No Franzijas: ka dumpja zehleji teefati. No Spanijas: dumpofchanahß fehnina weh. No Chstrijas: Dalmajia badß. No Italijas: dumpineekem parohms neis-dohdabß. No Kohmas: pahrlonzihtli.

Zittas jaunas sinnaß. No Kursemmes: pahrlonzihtli. No Pehterburgas: Msta-uppes tilts gaktawß. No Binnu semmes: bahrinu apgabdafchanu.

Zaunataß sinnaß. Rihgas Latweefchu beedriba. Dahrga sibda kleite. Par dsimtu mahju pitfchanu Widsemmß. Pahrlonzihtli ballahm. Semneeks un apteekera-palihß.

Feeliftumä. Zekka fohma. Saldata mihlestiba. Na mehnefchu wahrdi zehlfchees. Grammata, fo semneeks piltsfehineekam laidis. Suttie eefsch grammatas.

Cefschsemmes sinnaß.

No Rihgas. Isgabjuschä ohtdeenä, 17tä Februar pullst. 6 wallarä muhsu augsti zeenigs general-gubernators no fama kanzelei-direktora pawad-dihß, pa dselsu-zekka aishbrauza us Pehterburgu, fur lahbas 14 deenas palifschohß.

No Rihgas. Rahda Pehterburgas awise stahsta pahrlonzihtli ta Rihgas-Dinaburgas dselsu-zekka eenahfchanu pagahjuschä gaddä un fakka, ka neween tahß apgal-wotas rentes effohß pilnigi isnahfuschas, bet wehl pahrlonzihtli atlikfuschä 63,855 rubki un 34 kapeikas. Us tahdu wihßi gan drohschi warroht zerreht, ka scha zekka eenahfchanana tai beedribai (jeb naudas aishwejeem) tahdu paschu labbumu peeschkirischohß, ka zittu dselsu-zekka beedribahm. Lai gan pagahjuschä gaddä ta pelnaß dalka effohß wehl masa, tomehr nu

warroht drohschi zerreht, ka us preefschu tahß apgalwofchanas wairß newahjadfeschohß. Warroht zerreht, ka schinni gaddä un jo wairal tahß nahkamßß gaddßß pagahjuschee knappee laifi baggati tiffschohß atlikhßfinati. Drelles-Witebskas zefsch wehl ne-effohß deenwidduß labbibas atlikkumu Rihgas ohstai peeweddis, wehl ne-effohß Drel-Selezas zekki, kas Rihgu ar Saratoru un Barizinu saweeno, braufschanai nodohßti, wehl effohß gaidams, kamehr pabeigfeschohß to preefsch Rihgas andeles swarrigu dselsu-zekku, no Moslawas us Smolensku un tomehr jau ir bes teem schejenes dselsu-zekka eenemschana augtin aug. Kas tad wehl nebußß, tad arri pa teem peeminne-teem zekkeem prezzes us Rihgu nahßß! Schinni gaddä Janwara mehneßi eenahfuschä 36,000 rubki wairal nekä pehrn Janwara mehneßi. Tad nu warr flaidri redseht, ka us preefschu lihßß ar andeli dselsu-zekka eenahfchanana wairofees.

Wehl no Rihgas. Sawä laikä jau tiffkam stahstijuschä, ka të Rihgä Kreewu darba-kaudis fadewufchees lohpä ihpaschä beedribä jeb arteli. Taggad schim artelim irr sawi apstiprinati likkumi Kreewu wallodä, fo pehzal isdohfchohß arri Latweefchu un Wahzu wallodäs un winna cetaisfchanana irr us to paschu wihßi, ka pee muhsu Latweefchu beedribas. Birma pilniga fapulze schim artelim bijufe 15tä Februar un tai tee apnehmufchees isdarriht schahdas darrifchanas: 1) arteta gohda-beedrus zelt; 2) preefschneekus iswehleht; 3) beedrus usnemt; tad apspreeßt; 4) pahrlonzihtli beedribas namma buhwefchanu us afzijahm, un ka to nammu bußß tä cetaisficht, ka arri teäteri tur warr rahdihß; 5) par kaffes dibbinaschanu, ar fo

pee beedru un winnu peederrigu mirschanas warretu palihdseht; 6) pahr ectaisamu magasihnu, fur beedriba sawu gattawu darbu warretu usglabbabt preelisch pahrdohschanas; 7) kahdâ wihsê artelis warretu usnemt podredes, apgahdaschanas u., 8) pahr grahmatu krahtuwes ectaisichanu, beedreem preelisch lassichanas, un t. pr. Preezajamees gauschi, ka arri schi darba-kaufschu kahrta atsinnuse, kas pee winnu labklahschanas waijadfigs un ka gribb tikluschi dsichtees pehz prahta apgaismoschanas. Lai Deews palihds to riktigu zekku atrast un lai isdohdabs labbi.

No Pehterburgas. Sawâ 7tâ Nri. jau stahstijam, ka tas Kihneeschu wehstneeks Burlingame Pehterburgâ nomirris. Taggad awijes sinno, ka to lihki effoht eesahtojuschu un buhschoht to us sawu dsimteni, us Ameriku west, tur semmê paglababt. Ir bes winna tee zitti wehstneeki warroht sawas waijadfibas isdarriht un tee wehl buhschoht reisohht us Italiu, Belgiju un Spaniju.

Ahrsemmes sinnas.

No Sweedrijas. Sweedrijâ wehl lihds schim pastahwejis tahds likkums, kahdu schinnis laifds retti kahdâs semmês atrohd, bet ewangeliskâs walstês nekur. Bet taggad, kad prahta gaisma wiffas mahnu miglas aisdenn un isklidina, arri Sweedrijâ ta ar wiffu warru speeschahs eelshâ. Lihds schim pehz likkumeem Sweedrijâ nelahdâ frohna= un teefas-ammata newarreja tilt tahds zilwels, kas nepeederreja pee tihras ewangeliskâs draudses. Taggad walstis runnas-wihri effoht spreeduschu, ka: mahzitajeem un kristigas tizzibas profeffereem un garrigu ammatu walditajeem waijagohht buht tiklai tahdeem, kas pee ewangeliskâs draudses peederr. Preeelisch katra zitta ammata — til ween ne pee walstis padohmneeku teefas — warroht arri wehleht wihrus no zittadas kristigas tizzibas apleezinatajeem, ir pat no Juhdu tizzigeem. Sinnams, gan, ka schahdeem teefatajeem woi zitteem tahdeem frohna ammatu walditajeem, kas nepeederr pee flaidras ewangeliskâs draudses, neteel wehlehts ko fazziht woi nospreest pahr tahdahm leetahm un buhschanahm tizzibas darrischanas woi par kahdeem pee Sweedrijas walstes-tizzibas peederrigeem basnizas usraugeem un walditajeem.

No Englandes. Ka Fehneeschu nelahdâ wihsê negribb pee meera dohtees, to gandrihs ildeenas, ihpafchi Jhru semmê fajuhht. Nesenn Dublinê bij pahrmahzis pulzinsch no zeetuma islaistu Fehneeschu, ko leels pulks kauschu ar preeku usnehmuschu, bet nelahdu trohlsni wis netaisijuschu. Tiklai wallarâ, kumedinu-nammâ jeb teateri, wiffi flattitaji fazehluschees kahjâs un waldischanai par spihiti dseedajuschu to singi: „Deews, usturr' Jhru-semm' u.“ Pa to laifu kumedinu rahditajeem waijadsejis til ilgi meerâ stahweht un gaidiht, kamehr ta singe pabeigta.

No Franzijas. Tee dumpja zehleji Parihse, kas tikla fanemti zeet' us eelahm, jau effoht ismekletti

un noteefati. No 16 apsubdseteem tiklai weens islaists fwabbads, tee zitti wiffi us 14 deenahm lihds 6 mehnescheem zeetumâ eeslohdstiti un prohti wairat tadeht, ka tee dumpineeku dseefmu dseedajuschu, ka republiku fweizinajuschu un polizeju armehdijuschu. Tê klahht arri netruhla johzigu stikku. Diweem tikla peerahdihts, ka tee Napoleona III. tehli, jeb bildi, apgahsuschu, us ko tee atbildeja, ka gribbejuschi tiklai puttektus noslauzihht. Kahda seewa atteiza, ka winnai tahds negehlis eeraddums effoht, dsehruschâ prahtâ kleeht: „Lai dsihwo republika!“ kad turpretti flaidrâ prahtâ wianna us kehina puffi ween stahwoht.

— Pahr printscha Pehtera Bonapartes teefaschanu zittu neko wehl nedfird, ka to, ka winsch nodohhts augstakai walstis teefai us isteefaschanu un ka schi teefa fa-eeschoht kohpâ Tuhr pilsehtâ; laikam tadeht Parihse to nedarra, ka tê atlal wianna aisstahwetaji warretu kahdu trohlsni fazelt. Prinzis wainigs atrast, ka winsch neween to Noaru noschahwis, bet arri to ohtru wianna beedri gribbejis nokaut. Schahds noseegums pehz likkumeem pelnoht nahwes-fohdu, ja turklahht ne-effoht kahds zits notikkums arri, kas scho fohdu kâ atweeglina un pahrwehrsich par tahdu fohdu, ka noseedsejs janodohd us wiffu muhschu pee zeetumneeka darbeem. — Râ rahdabs, tad laikam printscha noseegumu luhkohs isgrohsiht us zittadu wihsî, jo jau fakka, ka winsch nebuht nebuhtu dohmajis us tahdu darbu, ja nebuhtu us to speests un tã kâ usajinabts un winnam nu waijadsejis tahdâ wihsê fewi aisstahweht. — Gan jau dsirdehs, ko teefa buhs spreeduse.

No Spanijas. Râ jau sinnam, Spanijâ ar kehina iswehleschanu nelâ neweizahs. Tahdu kehiniu, kâ patte ta leela taggad walbidama parteja gribb, tee newarr dabbuht un turpretti wezzo Isabella un Don Karlosu, kas paschi peedahwajahs, tee negribb peenemt; lai gan arri teem sawas partesas irr Spanijâ, kas us winnu puffi stahw. Tã taggad, kâ jau effam dsirdejuschi, ta Don Karlosa parteja tã mallu mallâs trakto un dumpojahs, gribbedama us tahdu wihsî pee sawa mehrka tilt. Jau daudsfreis affins-isleeschanas tur notikkuschas. Bet scheem effoht arri zittadi eerohschu un rakstoht pehz sawa prahta grahmatas, ko isfuhthoht kaudis. Starp scheem winnu raksteem effoht arri lassams tã: „Deews irr weens Gars un pee laiziga kehina irr redsams wianna neredsamâs Gohdibas atspihdums. Tas kehinsch, muhsu mihtais Karlos VII. irr jau no fewis tahds, ka winnu waijag peeluhgt; bet winsch wis ne kahro tahdu deewischku gohdu, winsch til gribb, lai juhs winnu mihtojat. Pateesi es jums falku, tas basnizas gahnitaju isleets affins irr tas uppuris, kas winnam labbi patihl. Spaneeschi! Kattoti! Kerreet eerohtschus rohâ! Deewa schehlastiba juhs sawz, woi negribbat tai paklausihht? Juhfu nabbags kehinsch raud, ka winsch newarr juhs aplaimohht un paglahbt un juhs wehl kawejeetees?“ — Kar-

listu barri wasajotees wißzaur' pa semmi apfahrt laupidami un schandareem effoht wairaf darba, ne là tee spehjoht padarriht.

— 23schâ (11tâ) Februar no Liones pa telegrafu sinnoja us Parihfi, ka tas pehz fehnina gohda un warras tihkodams Don Karlos effoht Lioné eereisojis, gribbedams ar to no Rohmas nahkdamu zittreiseju Modenas erzogu teitan fatiltees. Don Karlosam gan bijuse Ghtstreikijas passe, bet Lijones teefas tam fazzijuschas: Franzijas waldischana wehlotees, ka lai winsch tahdâ pilssehtâ seemeta gubernijâs us dsihwi nomettotees, jeb woi lai eijohht probjam us ahrsemehm, të Lijoné tam newehleschoht palikt. Don Karlosam tahda sinna gan naw wiffai patilfufe un tadeht winsch tai paschâ walkarâ aisreisojis probjam us Genf pilssehtu, Schweizijâ. Redfams, ka Franzija arr tahdus wihrus nezeeni wis.

No Ghtstreikijas. 18tâ Februar ministeru fapulzeschanâ, fur pats keisers bijis par preekschneeku, pahrspreeduschi pahr Dalmazijas buhschanu, ihpafchi tais dumpineeku aprinklôs. Pahr to nu raksta tâ: tai jusschanas laifâ nemeerigee isposhtijuschi wiffu sawu pahrtiklu, kas bij sakrahta preeksch seemas un nu taggad teem effoht pats tihrais bads klacht. Waldischanai nu waijadeschoht tahdus 40 lihds 50,000 florinus tehreht, truhlumu zeesdameem Dalmazijâ par palihdsibu. Gan tee dumpigee Bochesi to neeffoht pelnijuschi un neta newarroht pagebreht, to mehr bes palihdsibas tohs newarreschoht atstahht; waijadeschoht teem neween scho ihfu palihdsibu sneegt, bet gahdaht wiffu winnu buhschanu un dsihwi labbakâ zetta waddiht, ka tee pee labtlahschanas warretu tift.

No Italijas. Is Florenzes raksta, ka Parihses nemeeram wiffâs Italijas pilssehtâs nekur atbalfs. nebijuse dsirdama, tas irr: Italeeschi neeffoht wis tâpat darrijuschi palkat, lai gan Italijas dumpja kuhditaji to zerrejuschu un wiffadi isdarbojuschees, Italeeschus arr kahjâs zelt, lai fehnina waldischanu gahstu un republiku eezeltu. Mailandé pee muhreem useetas peefistas lappas, fur laudis flubbinati, lai fazekotees kahjâs preeksch republikas un lai taisoht barikades. Laudis, kas to lassijuschu, flanni pafmehjuschees ween un polizeja tahs lappas noplehsufe. Salkoht, ka Mazzinis arr schinnis deenâs fleppeni apreisojis Italijas leelakas pilssehtas un arri Rohmâ effoht bijis; to arr flaidri gan sinoht, ka winsch no Lugano pilssehtas effoht aisreisojis un wehl us turren ne-effoht atpalkat nahjis. Ka Italijâ tahdas mussinaschanas nemas augtus neneßs, tas parahda, ka republikas partejneeki tauschu prahtu wehl nemas nepahrsinn. Neweens no teem ne-eebrohschinajahs wis, republikas deht sawu mantu un dsihwibu uppureht. Mazzina mahzefki effoht darrijuschu lo spehdami, darba laudis un saldatus us dumpi usmuffinaht, bet pee retta ween

tas wianneem isbewees, un — ar tahdu majumu neta newarroht eefahht.

No Rohmas. Ta parteja, kas pahwestu gribb nosazzibt par nemaldigu, pahlejotees swihsdama, ka warretu pee mehrka tift; bet winnu prettineeki, kas tahdu bausli par geklibu turr', arri ne-effoht kuhtri un jo deenas wairojotees. — Rahdâ deenâ sinnas no Parihses us Rohmu un no Rohmas us Parihfi pa telegrafu strehjuschas tâ là besdeligas wiffu zauru deenu un preeksch zitteem zilwefeem telegrafs tai deenâ nemas nedabbujis strahdaht. Dohma, ka Franzija pahwestu effoht isbeedrejuse ar to sinnu, ka sawus karrawihrus no Rohmas faufschohht mahjâ, — ja pahwestis sawâ konzible walbineeku warru masinaschoht. Schi draudeschana daudj wairaf eespehjoht, neta wiffu to Jesuitu prettineeku prettirunnaschana. Pahwestis, kam taggad masa walsts ween palilfufe, gan lehti warroht saprast, ka winsch ar saweem saldateem ween to newarroht aissfargahht. Daschi dohmajohht, ka schahs draudeschanas deht gan pahwestis atmettischohht sawu nemalbibas bausli. — Warr jau arr notift, ka tee mahzitee wibri, kas pahwestam taggad til stihwi pretti stahw, lattoku basnijai tahdu paschu plihsumu un rohbu warr padarriht, lâ zittureij M. Lutters padarrija.

Bittas jaunâs sinnas.

No Kursemes. Latw. awises raksta no Wahrnes draudses, ka turrenes basniza pa teem pagahjuscheem pehdejeem 3 gaddeem effoht 6 reis uslausta un aplaupita. Leelas mantas saglis gan tur ne-atraddis, to mehr katru reis flahdi darrijis. Pehdigajâ reijâ 17tâ Dezember atradduschu lohgu iszeltu un dselses steenus islaustus. Saglis zittu ne-atraddis, ka til kahdas pahri fimts oblates, lo panehmis, bet wezzohs altara lukturus nenehmis, jo jaunee jau agraf bijuschu isfagti. Bet schoreis sneegâ warrejuschu pehdas dsiht un tahs aisweddufchas lihds kahda kalpa mahjinu, kas weentulibâ dsihwojis un jau fenn par blehdi isdaudsinahhts. Basnizas mantas gan pee ta ne-atradduschu, bet daudj zittas sagtas leetas. Bet winna dsihwe bijuse pehdigi zuzifka. Zaur sawu besdeewibu tas sawu feewu jau agraf kappâ eewaddijis un sawu weenigu meitu arr padfinnis tadeht, ka ta tihribu mihtojuse. Tam ne gultas, ne galda, ne krehfla, wiffas drehbes, darba rihti un ehdamajs zaur zaurim us grihdas. Sudraba nauda tam us krahfns, lo ais flahpuma nekad nekurrinajis, kappara nauda patbenkē un papihra nauda pa sekkem fabahsta. Lai gan tahds zuhla, to mehr us leegschanohs leels meisters un teefa wehl neta newarroht ar to gallâ kluht.

No Pehterburgas. Pehterburgas awises sinno: tas darbs pee Msta-tilta irr pabeigts. Schodeen, 10tâ Februar, pulst. 10, 15 min. pr. puffsdeenas gahja pirma lokomotive pahr to tiltu pahr' un tad tuhlin palkat smagga prezzu rinda. Tad

nu taifnais zefchs no Moskawas us Pehterburgu atkal irr waktā.

No Pinnu semmes. Zaur to warren grubtu badda gabbu 1867 Pinnu semmē nabbagi babriai pahrleeku wairojuschees, jo lihds tam gaddam bijufchi tillai 14,000, bet tad radduschees 26,126. Lai nu pahr wiinu audsinaschanu un mahzibu warretu gahdaht, tad Pinnu semmes general-gubernators Graf Adlerberg zaur awisehm usaizinajis us labba-darrischanu wiffus, lam tuwaku miblestiba firdi. Winsch eezehlis apgahdaschanas komiteju, lam pats par preefschneeku un wiffas gubernijas lizzis eetaifih palihga komitejas, kurru katrai tahs gubernijas gubernators par preefschneeku. Schahs komitejas fakaffih miblestibas dahwanas preefsch term atstah-teem bahrineem.

Zaunafahs sinas.

No Hamburgas, 1. Merz (17. Febr.). Schodeen pirmais dampfluggis tē peenahja un ar to scha gadda lug-gofchana tē eesahfufehs.

No Berlines, 1. Merz (17. Febr.). Sabeedrotu walstu runnas-deenā nahwes-fohds tilla nozeltis, lai gan grahfs Bismarks pretti runnaja, ka to wehl wajjadsetu paturrecht.

Rihgas Latweefchu beedriba

fawu jaunu beedribas nammu eefwehtija 19tā Februar f. g. un prohti til jauti un brangi, ka wiffem teem, kas pee scha gohda-darba klahb bija, tas us wiffu muhschu saldā peeminnā paliks. Latweefchu tauta to gohdu un beedribas wehrtibu labbi gan fajuttufe, bij fawus weetneekus un dseedatajus no mallu mallahm schē atfuhitijufe scho deenu pufchloht un lihds preezatees.

Schis namis irr usbuhwets pehz architekta J. J. Baumann plahna un aprehkinaschanas. Preefsch namma usbuhwefchanas bij ihpafcha buhwkommissija iswehleta, pee kurras peederreja: M. Ballohd, J. Baumann, Th. Birk, J. Dauder, K. Dombrowski, N. Pfawneek, P. Schilling, K. Rammberg un J. Zelm. Schi kommissija iswehleja few par preefschschdetaju P. Schilling un par kasseeri K. Rammberg. J. Baumannam bij ustizjeta namma buhwefchanas eerahdischana un Th. Birkam darbu-rihofschana. Namma buhwefchana bij atdohta J. Staudenam. Nauda preefsch namma buhwefchanas tilla aisdohta no beedreem (Latweefcheem) pret 6% Gruntsplazzis, Park-eelā, no 320 kwadrat-afsu leeluma, tilla pirfts 8000 rubteem. Gruntsalmeni likta 30. April 1869 un scho litschanu eefwehtija Jahna deenā, tai 24. Junija. Mertela simtā dsimschanas deenā tai 21. Oktoberi namis bij til tahlu gattaws, ka appafschistabās jau warreja scho deenu swinneht un us preefschu winnās fawas fanahschanas turreht. Beedribas gadda-fwehtōs tai 19. Fearuari 1870 warreja jau wiffu nammu atwehrt. Namma buhwefchana mahfaja lihds 33,000 rubtu, namma eeritteschana un isglitofschana lihds 7000 rubtu. Namis rikka atwehrtis pulstis 3 pehz pufsbēenas, ar runnu no N. Thomson, kurrā winsch isstaidroja beedribas zefchanohs un namma usbuhwefchanu. Us to dseedaja: Latweefchu beedribas kohris (wadonis J. Puhrath): „Teizi to Kungu manna dwehsele,” no Gaebler. Tad runnaja mahzitajs K. Müller, aisrahdidams us beedribas namma mehrki un us to tas warr derreht un fawu runnu ar Deewa luhgafchanu beidsa. Un

Meelehna Lehger-platscha kohris (w. J. Klaffen) dseedaja: „Gohds Deewam augstibā,” no Grave.

Tad beedribas preefschneeks Dihrit stahstija, ka Latweefchu beedribas namis taggad efoht gattaws un tē warroht eenahht wiffi, lam firds pehz apgaismoschanas, gohda ic. dsennahs. Tad nolassija telegrafa sinas no Pehterburgas un Moskawas Latweefcheem un no zittahm mallahm, kas beedribai laimi un wiffu labbu mehlejufchi us fwehtkeem un tad waldineekeem un augstam Keiseram gohdu dewa — us to dseedataji ar muhshti dseedaja Kreewu tautas-dseefmu: „Deews, fargi Keiseru” ic. Tad pehzal wehl pa starpahm jauti un mihligi dseedaja Wezz-Peebalgas kohris (w. J. Korner) — Brihwibas dseefmu, no J. A. Hermaun; Tri-kates kohris (w. J. Johannson) — „Ta debbes issteiz ta Muhshiga gohdu”, no L. v. Beethoven; Lihwes-Behrjes kohris (w. K. Peterfohn) — Motette: „Teizet to Kungu”, no L. Weifs; Bauklas kohris (w. J. Kronberg) — Motette: „Kungs Deews, tu ween effi muhsu patwehrums,” no D. S. Engel.

Pehdigi tilla wehl „Beedru dseefma” no J. Puhrath, dseedata, un pee tam uf beedribas selfchanu dserts.

Waktarā pee gohda-maltites tilla dauds apweizinaschanas un laimes wehlefanas Latweefchu, Wahzu un Kreewu waldōdās no wiffu treiju tautu peederrigeem, kas Latweefchu beedribas beedri, un wesselibas usdsertas waldineekeem, wiffseem Latweefchu tautas draugeem un waddoneem, ka arri zittahm schejenes beedribahm, kas fawus weetneekus bij fuh-tijufchas Latweefchu beedribai laimi wehleht. Pa starpahm dseedataju kohri ar jaulahm dseefmahm klauftajus kohti eepreezinaja un wiffspehdigi weenu teatera stikki israhdija.

Lai tad nu stahw tas namis Latweefchu tautai par gohdu un fwehtibu un schi beedriba lai wiffus tautefchus mihligi kohpā fabeedro jautā brahtu weenprahtibā, zaur to ween warr tanta felt un spehtā nemtees. (Warrbuht, ka us preefschu wehl kahdas plaschatas sinas warresim doht.

Dahrga sibda fleite.

(Stat. Nr. 1.)

III.

Waktars rahda kahda deena bijufe.

Pasaulē naw nekās pastahwigs, un mehš ar fawu warru un gribbu neko ne-eespehjam. Mehš dauds dohmajam un gudrojām, bet newarram wis papreefschu sinnahht, woi tā arr isdohsees un woi to arr panahfšim, pehz ka lihlojam. Tas, kas mums daschreis no rihta peezekotees par laimi un preeku leelahs buht, mums waktarā behdas un firds-fahpes atnesš. Wis stahw ta augschenes Tehwa sinnā un warrā, un to Winsch pehz fawa prahta noleek, tas ween noteek, bes ka mehš paschi ar fawu saprafchanu un gudribu buhtu fewim warrejufchi ko palihdjetees.

Kas gan bij laimigaks un preezigaks, nekā Rihke! Tee firdsehsti, ko winnai sibda kleites nedabbuschana padarrija un kas winnas firdi kā kahds tahrps fagraust draudeja, bij nu us reisi tā ar rohku atnemti; jo Lehmannis turreja wahrdu un tuhlin winnai redsoht peeminnetam kohpmannam grahmatu rakstija un sibda drehbi pastelleja. Tadeht wiina lihgsmojabs un deija, ittin kā winnai wiffas pasaulēs walstibas peederretu.

Lehmannis pats arr fewi laimigu juttahs; jo

winna jauna un mihta seewina bij wiffus niffus atmettuse un atkal wezzu dabbu peenehmuse. Winna winnu mihtoja un mutteja bes mehra un bes flaitka. Winna winnu allasch ar faldeem mihlestitas wahrdeem no mahjas us darbu iswaddija un atkal ar smeedomohs gihmi, kam mihibla un labpatifschana us waigeem spihdeja, mahja sagaidija.

Gesahfoht Lehmannis, ta sinnam, us to stiprako seewas pagehreschanahm pretti turrejahs, bet schi nebij wis aplam prahtojuse, kad, ta gan wehl atminnesim, winna teiza: gan nahs laiks, kur tu zittadi dohmasti un mannu gribbu peepildisi. Winnai bij pilnigi laimejees, wihru, bes ta winsch pats to sinnaja un gribbeja, sem sawas kundstibas dabbuht. So Lehmannis winnai arr bij apfohljits gadda fahju deenas walkara, kas wehl kahdas neddetas preefscha bij, balli turreht, un nu til wehl abbi pahrrunnaja un apspreda, kahdus weefus lubgt, kahdus ehdeenus zept un wahriht un kahdus dsehreenus eegahdaht. Arri par to netikka aismirsts runnaht, us kahdu mohdi to kleiti list schubt, woi ar banti cekanteht jeb ne, woi ar blondehm apschubt jeb ne, woi ar schreibbi jeb bes schreibba, woi ar isgreetu jeb ar augstu taku, woi ar puffigahm (kuplahm) peedurknehm jeb gluddahm un t. pr.

Ar tahdahm un zittahm tahm libdsigahm farunaschanahm un zerribahm tilka daschas deenas pawadditas, kad kahda rihta Lehmannis us muitas nammu eedams no seewas atwaddijahs un fazzija: „Nu, muschin', schodeen tu manni us pufdeenu ar dubbultu ilgoschanu sagaidi.“

„Ra? woi tu to —“

„Ra tad; to sihda drehbi schodeen tewim neffischu; jaw walkar' eepreefsch grahmatu dabuju, kurrâ mannim peerahdija, ta lai ar schahs deenas Hamburgas fraktes weddajeem to drehbi sagaidu.“

„Mihlais engelibt,“ Rihke no preefa pahraemta un pee wihra fruchtim sawu galwu preespedama eesauzahs. „Ra tu warreji prett manni til flitks buht, kad mannim tnklin walkar par to grahmatu nelo nesazziji!“

To fazzidama winna wihram til zeeschi ap kattu apkehrabs un winnu til karsti un dedsigi nobutscha, ta wehl ne reises agrafi; no kahda mihlestitas karstuma Lehmannis gluschi pagurra un til to knappi us kahjahm noturrejahs.

„Tadeht ween, firdsmihla duhdin,“ Lehmannis par brihtinu, kad pirmeja karstumâ bij elpu atnehmis, atbildeja, „tadeht ween, lai tu par daudj nenogaiditohs, un mannim schehl, ta tewim jaw taggad teizu, jo tahs trihs stundas, kamehr atpakkaf nahfschu, tewim til pat garras ta trihs deenas buhs, un jo leelaks buhtu taws preeks, kad tewim bes gaidischanas un nesinnohht to drehbi eedohtu.“

„Nefas, nefas; es warru pazeeftes; es nemas us to drehbi, bet til us tewi ween dohmajschu.“

Rihke Lehmanni libds durrim pawaddija un tad

us treppehm stahwoht palikdama gaidija, kad winsch ais pirma stubra greesdamees wehl atpakkaf flattisees. Lehmannis to darrija, un schi rohkas pirstu gallus pee luhpahm speesdama winnam wehl faldas butschas noweheleja; sinname, ta winsch ta patt pretti darrija.

Schee jaunee laulati lautini libds schim wehl nekad ta weens no ohtra nebij atwaddijufchees; tadeht scho atwaddischanohs warreja par ahrigu un auschigu fault, un wezzi laudis fakka, ta ahriba uu auschiba pee zilweta us fliktu sihmejotees. — Ja, ta arr schè bij.

Pahrleeziga mihlestita, jeb arr pahrlleezigi preeft zilwetu daudj reisehm aflu un dumju padarra, ta ta winsch to nelaimi, so pats ne-apdohmiga wihse fewim fataifjits, arri neredj un tihscha prahta ta kahda besdibbeni eefschâ gahschahs.

Pullstems fitta diw'padsmit un Rihkei bij wehl desmit minutes jagaida; jo Lehmannam waijadseja til daudj laika preefsch aiseeschanas un atnahfschanas; Rihke to sinnaja; winna arr sinnaja, ta Lehmannis akurats bij un us mahju nahldams nekad ne kur zittur ne-uskawejahs. Tahs desmit minutes bij Rihkei gruhstakas gaidiht, nekâ tahs jau pagahjuschas trihs stundas. Winna ta kahds mas behrens, kas tehru ar klingereem no pilssehtas mahja gaida, abra un eefschâ ftraidija, flattidamabs, woi wihrs jaw nenahf. Bet tahs desmit minutes un wehl peezi reift desmit minutes pagahja un pullstems nofitta weenu, un diwi, trihfi un wihrs wehl nerahdijahs. Rihkei palikka flikti ap firbi; winnas apsinnafschana tilka ta ar kahdu smaggu nastu apgruhinata; winna fahla ar firdsnemeeru plohsitees un dohmaht, ta effoht waidineeze, kas kahdu nesinnamu grehka darbu padarrijuse.

Te durris atwehrahs un eefschâ nahza wezzakais usrauga lungs no muitas-namma. Rihke winnu pasinna un tadeht winnam pretti skrehja un brehja:

„Kur irr mans wihrs? kur irr Lehmannis?“

„Zetumâ, madama!“ schis lepni atbildeja. „Dselfes eefsehgtis un no stipreem fargeem apwaltehts. Winsch diw'lahrtigi noseedsees: pee kontrebandes nofertis un zaur to par blehdi sawâ ammata atsihts. Es pats to palliau atrabdu un tanni sihda drehbes gabbalu no Franzijas. Franzijas sihds irr pehz liffumeem ta leelaka kontrebande muhsu semmè; un Lehmannis schahs blehdibas usraugs pats pee kontrebandes peenahfts. Pehz liffuma winnam irr wai diwi tuhstoschi dahlderer strahpes jamalka, jeb tschetri gaddi zetumâ jasehsch; turklaht winsch neween sawu taggadeju weetu pasaude, bet neteek us preefschu nekad wairs krohna deenesta usnemts. Es nahzu jums sinnamu darriht, ta winsch tuhlin us Spandawu tiks aistellehts.“

(Spandawa irr Pruhfija ar stipreem walteem apstiprinata zetuma pilssehta, — diwi juhdses no

Berlines — tur taun'barritaji fawu strahpes laiku wai nu darba mahja strahdadami, jeb ais restehm fehbedami pawadda).

Rihke kluffu un meerigi la kahda kofka bilde stabweja un klausijahs, un tad, kad usrauga fungs bij beidsis runnaht, wiina ar ehmotu bafsi ekehrda-mahs, nogihbuse pee semmes krita.

Lehmannis bij dikti peeckrahpes, dohmadams, ka kad prinzeffe kontrebandes deht nekahdu strahpi ne-usleek, wiina arr nestrahpehs, jeb newarrehs strahpeht. Winsch nebij aprehkinajis to starpibu, ka Lehmannis irr un paleek frohna deenestneeks un prinzeffe frohna mantineeze. Winsch bij gan labbakas drohschibas deht to kohymanni luhdsis, lai tapatt la prinzeffe tai paktinas adreffa peesihmejoht, ka schpizzes eekschä effoht, — bet turklaht aismirsis apdohmaht, ka bes wiina wehl dauds zitti usraugi mitas-nammä bij, kas tik patt jeb wehl wairaf usmannigi bij us kontrebandes, un kam tahda patte wai arr wehl smalkata juschana pirkstos bij, la winnam pascham — un ka schee usraugi gan ammata-beedri bij, bet ne ustizzami draugi.

Rihke no gihbona gan atmohdahs, bet nespehja wairs bes palihga peezeltees; jo slika wahjiba bij peesittusees un spehkus panehmuse. Winnai bij nu gulta jafarga un ar gruhthahm sahpehm jazihnahs. Sawds muldös wiina dauds no sihda kleites runnaja, ka ta la tschuhfska paradihses dahrsä Gewu, ta arr scho peewihluse, un ka schi, tad fawu wihru apmahnijuse un peelabbinajuse, tam lepnibas wellam paklauschht, zaur ko winsch nelaima eekrittis.

Diwas pilnas neddekas bij pagahjuschas, kad wiina pirmo reisi no gultas iszehlahs. Bet kahda nu smukka Rihke isflattijahs! Appatee un fahrtee waigi bij eekrittuschu un bahli palikluschi, un wifs augums la zaur riaki israuts. Ja Lehmannis fawu tauna weddeju nu buhtu redsejis, tad teescham wiina wairs nepasihthu; jo gihmis wiina ohtr'reis leelatu wezzumu rahdija, nekä krustama sihme, un wifs stahws tik nespehzigis un wahrigs isflattijahs, la wezza fehtha, ko wifsmajakais wehjinsch pee semmes gahsch.

Meesas gan Rihkei drihs atspirgabs, bet ar garra wesselibu bij sawadati. Rihke bij no dabbas prah-tiga, ar labbu un no wiffahm blehnahm tihru un nesamaitatu firidi; tadeht wiina atsinnahs fewi par leelu un tahdu waidineezi, kas patte fawu wihru nepareisigas eekahroschanas deht bij pohsta un nelaima eegrubduse. Un schi atsichschana gulleja la kahds smags dsirnu almins us winnas krushtim un draudeja winnas firidi faspeest. Tas bij ne-isturrams un tadeht wiina swehredama apnehmahs, woi nu raudsht wihru no zeetuma isglahht, jeb, ja tas ne-isdohtohs, us Spandawu eet un palihdseht winnam (wihrs bij darba mahja eeliks) strahdaht.

R—y.

(Us preekschu wehl.)

Var dsimtu mahju pirkfchanu Widsemme.

(No 1. Julija 1869 — 1. Janwarim 1870).

Stryl	Lafebergemois	961	d.	1566	gr. par	146,188	rub.
Bahl	Surgawerremo	657	"	1199	" "	111,193	"
Sengbusch	Launekaln	450	"	853	" "	69,767	"
Stryl	Kortüllamois	95	"	83	" "	18,501	"
Sengbusch	Dofesmuischa	275	"	597	" "	45,483	"
Koth	Rigemois	18	"	72	" "	1,880	"
Helmersen	Uus Boidomois	64	"	133	" "	13,550	"
Bock	Berrimois	125	"	172	" "	20,017	"
Stryl	Surlöppo	236	"	642	" "	47,359	"
Stryl	Banna Boidomois	133	"	337	" "	27,254	"
Dittmar	Wendjamois	346	"	1270	" "	68,010	"
Bulf	Mönnistomois	260	"	544	" "	38,400	"
Grote	Karolamois	166	"	246	" "	27,808	"
Schulz	Kolferamois	28	"	—	" "	4,200	"
Maidell	Löwimois	9	"	12	" "	1,150	"
Sengbusch	Dofesmuischa	18	"	55	" "	2,884	"
Sengbusch	Launekaln	26	"	—	" "	3,900	"
Stryl	Ballamois	21	"	77	" "	3,300	"
Stafelberg	Loloma	89	"	237	" "	11,465	"
Moller	Kwellenmuischa	71	"	94	" "	6,850	"
Villebois	Kurrista	21	"	22	" "	3,824	"
Vietinghoff	Loloma	54	"	105	" "	6,680	"
Schrent	Bühajerw	270	"	476	" "	43,350	"
Löwenstern	Löwimois	80	"	178	" "	13,891	"
Krüdener	Enselmuischa	17	"	34	" "	2,433	"
Dittmar	Uus Benjamois	65	"	307	" "	12,948	"
Zur Mühlen	Arromois	19	"	36	" "	2,900	"
Siemers	Zehju pil	70	"	167	" "	12,085	"
Magnus	Biferemuischa	47	"	103	" "	6,751	"
Medem	Stufmannmuischa	431	"	700	" "	73,584	"
Berens	Berjones pil	125	"	265	" "	16,005	"
Bock	Lodimois	50	"	32	" "	8,400	"
Krüdener	Enselmuischa	54	"	46	" "	8,160	"
Vietinghoff	Kadbal	161	"	458	" "	26,452	"
Koth	Biltuffemois	164	"	360	" "	21,541	"
Meyendorff	Kamfermuischa	73	"	88	" "	11,849	"
Hübbenet	Steenesmuischa	412	"	695	" "	68,812	"
Seeberg	Lammismois	30	"	116	" "	6,260	"
Borch	Siggulda	1032	"	496	" "	149,940	"
Schröder	Burtneef	146	"	194	" "	26,310	"
Villebois	Kurristamois	89	"	221	" "	13,716	"
Schröder	Kohlesmuischa	764	"	1081	" "	111,000	"
Voigt	Beddelesmuischa	580	"	311	" "	85,100	"
Schröder	Gikenmuischa	64	"	119	" "	10,885	"
Wolff	Sudden	202	"	387	" "	31,425	"
Pander	Leepas'muischa	236	"	449	" "	29,350	"
Stafelberg	Abbia	29	"	71	" "	7,000	"
Schulz	Waibomuischa	56	"	127	" "	6,890	"
Dittmar	Kaimamois	14	"	58	" "	1,700	"
Bellawary	Sahdsene	37	"	139	" "	5,331	"
Helmersen	Sawene	24	"	30	" "	3,000	"

9364 d. 16051 gr. par 1,496,730 rub.

9542 d. 31 gr. par 1,496,730 rub.

Dalderis zaur zaurim rehkinajohht matja 156 rub.

Mesenn weens wihrs, pee ka wahrdeem skaidri warr atskahrst, ka no weenteesigas mihlestibas prett Latweeschu tautu dsichts runna, weena Mahjas weefa, es dohmaju Dezembera mehnescha nummuri, pee dsimtu zeematu pirkfchanas usflubbina un isflaidro, zil prahrtigi un gudri tas irr, kad faimneeks fawu mahju pirk us dsimtu, la jau leela Widsemmes faimneeku dalka darrijuji.

Schis wihrs runna tik skaidri, ka nau nekahda waijadfiba, wiina wahrdeem wehl ko peelikt.

Tomehr par weenu leetu, ko winsch nepeeminn, kahdu wahrdu gribbu teift.

Dsimtu mahju pirkfchana arween paliktu weena eekahrojama leeta deht dauds un daschadahm leetahm. Tomehr warretu arri peetikt bes dsimtu mahju pirkfchanas un faimneeks la rentineeks arri labbi us preekschu warretu tift, ja tik ween garri rentes-gaddi buhtu. Bet kad nu Widsemme dauds

weetäs tif ween uf 6 gaddeem funtrakts teel flehgts un lautini paschi garratu funtraktu labpraht neslehd, kad winneem to arri peedahwa, itt kà pats esmu redsejis un peedsihwojis — kas tad no ta atlezz? Ka pehz 6 gaddeem leelaka rente jamakfa. Un kas atkal no ta atlezz? Ka tee rentineeki grubfschi jeb nemaf neteel uf preelfchu, tapehz ka pehz 6 gaddeem leelaka rente jamakfa, kamehr tur, fur rentineekeem funtrakts uf 12 jeb uf wairakeem gaddeem, winsch labbi eekuffahs un uf preelfchu eet.

Tad nu të irr pirkfchanas labbuma ihstais no flehpums un kohdols: kas sawu mahju pirzis, tas par to warr pilnâ drohschibâ buht, ka rente muhscham netils augstaku zelta.

Sa schee wahrdi taisni un ka wiini taisni, to taf laikam neweens neleegsees, tad no ta atlezz tas ar pilnu skaidribu: ka katrs, kas warr pirkt un nepirkt, leeliski apstahde tif labb' sewi kà sawus behrnus un pehznahkam:us.

Bet sinnam, ne ifkatrs warr pirkt. Nu tad lai winsch melle tahdu renti dabubht, kas pastahw wissmasaf' uf 12 gaddeem. Weenu zeematu uf renti nemt uf masaf' ne kà uf 12 gaddeem, uf to neweens prahtigs wihrs newarr flubbinah.

Lee wissleelakee no scheem pahrdewumeem irr:

	Wairaf kà
1) Dalebergemois, Elmes draufse un Behrnawas aprinki	900 dalb.
2) Surgaweremois, Sure Jaane dr. un Willandes aprinki	600 "
(Abbas tanni Wissemes dalka, tur Jggauni dshwo)	
3) Siggulda, Sigguldas draufse un Rihgas aprinki	1000 dalb.
4) Kohlesmuischa, Walmeeres dr. un Walmeeres aprinki	700 "
5) Beddelesmuischa, Ebrgemes draufse un Wallas aprinki	500 "
6) Launelaln, Raunes draufse un Zehfu aprinki	400 "
7) Stukmannmuischa, Kohlfnesses dr. un Rihgas aprinki	400 "
8) Steenesmuischa, Leepupes draufse un Rihgas aprinki	400 "

...

Wahr gohwju bakkahm.

Muhsu dokteri falla tà: Schejenes apgabbalâ laudihm tahds ceraddums: maseem behrneem pawaffaras laikâ bakkas eepohteht; tas gan irr labbi; bet kad zilweku bakkas schur un tur parahdahs, tad buhtu labbi, kad ar pohteschanu nekawetohs wis lihds sinnamam laikam, ihpaschi wajadsetu teem zilwekem, kas jau daschus gaddus naw likfuschu sew par jaunu eepohteht, us to dohmaht, ka arri winneem zilweku bakkas warr uskrift. Laudis runna, ka, kad no weena zilweka dehstu nemdami, ohtram eedehstoh, tad warroht arri daschas flimmibas lihds eepohteht no ta, no ka tas stahds nemts. Gan newarr leegt, ka tà warr notift, bet no ta wiffa weegli warr isfargatees, kad ihstenas no gohwim nemtas bakkas eepohte. Drehsdenê, Salschu semmes galwas-pilsfehth, kahds bakk-pohteschanas ahrste Schnappauf wahrda, ifgaddâ no 100 labbakahs sortes gohwim bakk-pohtes nonemm un lihds 1000 pohsteebrus us wiffahm semmehm isfubta. Schahds steebris ar nesamaisitahm pohtehm Drehsdenê makfa 15 fudr. graschus un kas wairaf us reis nemm, dabu wehl

dauds lehtaf, prohti, 25 lihds 33½ prozentes. No 1866ta gadda tahdi pohtes steebrini irr dabujami Buchardt (zittreis Belz) kunga apteeki, Rihgâ, Kalku-eelâ N° 16 un ifgaddâ no Drehsdenes teel pefsubtiti prifchi, kurru gabbals makfa 75 kap. Ar weenu steebrinu peeteel diweem zilwekem eepohteht. No tahdeem behrneem, kas ar schahdahm ihstenahm gohwju bakkahm pohtetu un to dakteri apleezina par weffeligeem behrnem tapat kà arri wiinu wezzafus weffeligus, — no tahdeem warr drohschi pohsti nemt un arri zitteem behrneem eepohteht, zaur to ir nabagau kauschu behrni warretu pee derrigas un weffeligas bakk pohtes tift. — Lai scho padohmu wehrâ leel bakk-pohtetaji us semmehm un lai us tahdu wihfi tee sinn, sew labbas bakk pohtes eegahdah.

Semneeks un apteekera-palihgs.

Kahdam gohbigam semneekam, — kas gan gluschu us deggona nebij krittis, — tohti sohbi sahpeja; tabeht tas nogahja pilsfehth apteeki, un kad palabban pascha apteekera nebij mahjâ, winsch sahka us apteekera-palihgu schâ runnah: „Apteekerselle, dohdeet man sahles preelfsch sohbeem; man sohbi tà sah, ka es nemaf nesinnu fur listees.“ Jaunskungs zaur scho „apteekerselles“ wahrdu tohti eekaitinahs, pahrsneedjahs pah schaurgaldu un eegreesa semneekam tà pahri reises garr ausim, ka schihs tam nofkannejahs ween. — „Al paldees, tas bij labs!“ eesauzahs semneeks, „zil par to jamakfa?“ — „Ne to tas nemakfa,“ atteiza wehl no dusmahm fwildams jaunskungs, „un kad tas jums bij gelbig, tad juhs wehl warret kahdu pahri par welti dabubht.“ — „Ne, to es negribbu,“ eesauzahs semneeks, „es ne-esmu nekahds luppata, un par welti neko negribbu!“ un to teizis, bij tas ar weenu lehzeenu pah schaurgaldu pah, un jaunfungam atkal tà diwas pilnas faujas eegreesa, ka tam azzis sakkas un ausis kurlas atraddahs. „Schè jums juhs sahles atpakkaf, jo es negribbu juhs aplaupiht, un schè jums wehl weens par dserramu naudu,“ un tam wehl treschu tif sahlitu eefmehreja, to riktigi par pilnigu dserramu naudu warreja eerehfinah.

A. N. . . kst. . . sch.

W. G. A. N° 19 lassam scho flubbinaschanu:

No Dubinskas muischas pagasta waldischanas tohp luhgtas wiffas pilsfehth, muischu- un pagastu polizejas waldischanas, teem pee scha pagasta peederrigeem, ahrpuf scha pagasta dsibwodameem sinnamu darriht, ka tee, tas sawas passas wehl nebuhtu atjaunojuschi, bes kaweschanas wisswehlaki lihds 10. Merz f. g. lai atnah sawas malfaschanas nomakfah, passas atjaunoht, ar parahwischanu agraki bijuschu malfaschanas twihtu; un ka tahs augschâ minnetas polizejas waldischanas ne weena nepecturretu, kas sawu passu wehl nebuhtu atjaunojis, bet ar tahdeem pehz likfumeem darritu un schai pagasta waldischanai pefsubtiti.

Dubinskas pagasta waldischanâ, 5. Februar 1870.

[N° 18.]

Pag. wezz.: J. Ehner.

Pag. ftrihw. weeta.: P. Grünfeldt.

No zensures atwehlehts.

Rihgâ, 20. Febr. 1870.

Atbidedams redaktehrs A. Leitau.

Zekka ſohma.

(Statt. Nr. 7.)

Edwards nopuhtahs: „Ro lai es nabbags nu eefahku! Wiſs mannas dſihwoſchanas laifs irr no-pohſtihts, ja man ſchē til ilgi zeetumā jaſehſch.“

Wiſch palikka nemeerigs un ſtaigaja no zeetuma weena galla us ohtru dſikkās dohmās apgrimmis. Pa to ſtarpu adwokats winnu blehdigi uſſkattija un eefahka pehdigi tā runnaht: „Es jums dohſchu labbu padohmu. Sakteet, juhſu ſohma irr no baron Rob-berg pahrmihhta, kaſ ar jums winnā trakteerī ſatik-ſahs, un wiſch jums, kà labbam paſihſtamam, ſtah-ſtijis par teem papihreem, ko no mannis, adwokata Halt, dabbutis, un juhs it ſkaidri noprohtohht, ka ta pahrmihſchana tur notikkufe. Turklaht arri peeminveet, ka mehſ arri eſſam labbi paſihſtami. Es to leetu wiſſu tā apleezinaſchu un nemſchu us ſewi. Ro juhs baronam ſohmu pahrmihdami buhtu uſkawejuſchi, par to wiſſu arri es gribbu atbildeht, un juhs tad warreſeet meerigi aiſeet. Apdohmajeet, taſ irr taſ weenigajs zeſch, pa furru juhs labbafi zauri teefat.“

To ſazzijis, wiſch atkal pa durwihm iſgahja un negaidija us Edwarda atbildi.

Wezzajs pee Edwarda tuwak peegahjis ſazzija: „Neuſtizzetees tam zilwekam; jo taſ irr taſ pats, kaſ manni no Dſolkalna aiſdſinna. Wiſch irr blehdigs zilweks, un Deews jinn, kaſ winnam pee ſchihſ leetas prahtā! Mihleſtiba winnu teefcham us to wiſ nedſenn.“

Edwards nu newarreja ſaprast, ko darriht, wai pehz taiſnibas runnaht, wai pehz adwokata pa-dohma. Nahts pa tam bija klaht, un wiſch grib-beja atgultees, bet no brandwihna ſmakkaſ gandrihſ nemaf newarreja eemigt, wiſch dohmaja pats pee ſewis: „Taſ taſ jau par daudſ, ka brihwiba teef atrauta, un nu wehl arri pee ta neteet zahdahts, lai meerigi warr pahrgulleht.“

Pehdigi taſ meegs winnu pahwarreja, un wiſch agrafi neatmohdahs, kamehr zeetuma ſargſ nahza un winnu mohdinaja, lai zekotees un us polizeiju eetoht, jo polizeijas meisters jau gribbohht ar winnu runnaht.

IV.

Edwardam pee polizeijas meisters e-eijoht, taſ laipnigi nahza pretti, luhdſa, lai atſehſchahs un ſazzija: „Nekahdas pahrlauſſchanaſ man wairaf newaijaga. Wakkar pehz puſſdeenas nebiju mahjā, tadeht tillai wakkar wakkarā no taſ leetas dabbutu ſinnaht.“

„Laitam no Halt funga?“ Edwards ahtri waizaja.

„Wai juhs to zilweku paſihſteet?“ polizeijas mei-sters brihnodamees praſſija.

Te nu Edwards ſtahſtija no adwokata, ko taſ ar

winnu runnajas padohmu dohdams, un arri ko wiſch no wezza bij dſirdejis.

Polizeijas meisters wiſſu to ar uſmannibu klau-ſijahs un it labbi ſanehmis, taſ Edwardam pateize par tahdu ſinnu ſazzidams: „Mihhtajs, taſ man daudſ ko geldehs. Wakkar wakkarā tuhlit, kad at-nabzu mahjās un tohs papihrus preeſchā atraddu, redſeju, ka tee irr gauſcham waijadſigi, newis preeſch jums, bet preeſch zitteem zilwekeem. Tapat arri us laimigu wiſſi juhſu drehbes mannā rohkā nahku-ſchah; taſ arri irr tepat. Kad nu wakkar wakkarā no rohbeſchah ſarga dabbutu dſirdeht, ka jums nob-tigſ zeſch preeſchā, tadeht likku juhs ſchoriht til agri atnahht.“

Edwards nu winnam ſawas dohmas iſteiza un nopuhtahs: „Warr buht, ka ſchis zeetums mannim ko warr ſkadeht?“

„Par to nau nefa ko bihteſs,“ teefahs fungſ at-teiza. „Ja gribbeet, tad es jums warru apleezina-ſchana libdſ doht, ko juhs, ja fur teefat praſſiti, warreht parahdiht, tad jums nekur nefahs neſaitehs. Deews lai jums palihdſ, to zerretu weetu dabbut! Un ja juhs to weetu dabbutjeet, tad atrakſteet man-nim. Schē irr manna adreſſe! Bet ja jums ar to weetu nelaimetohs, tad atpakkaf nahdami eenah-kat pee mannis, warr buht, ka es jums plaſchafi warreſchu iſſtahſtiht par juhju zekka ſohmas brih-niſchku pahrmihſchanaſ un arri to, kahdu leelu lab-bumu juhs weenam no manneem draugeem zaur to eſſeet darrijuſchi. Staigajeet laimigi.“

Ar ſcho wehleſchanaſ wiſch Edwardu atlaida, un arri mehſ, mihteſ laſſitaji, wehleſim winnam labbu laimi, un pa to ſtarpu, kamehr wiſch us zekku, ee-paſihſimees ar zitteem pee ſchi ſtahſta peederrigeem laudihm.

VI.

Dſolkalna baggata funga pilli ſawā kambari Hermine, Linden funga meita, ſehdeja ar ſawu drau-dſeni Scharlotti, kaſ preeſch nezil ilga laika bija pee taſ atnahluſi ſehrſt. Winnahs tehrſeja, kà jau daſchdeen jaunahs meitahs darra, par ſaweem miſ-fakeem, pehz ſirds nu azzu patikſchanaſ.

Scharlotte jau daudſ no tahdeem warreja ſtah-ſtiht, un Hermine labpraht klauſijahs us tahdeem ſtahſteem.

Pehz ilgah ſarunnahſchanaſ Hermine teiza: „Man til weens pats laimigſ wakkarſ irr bijis, un taſ pats gluſchi ſawadā wiſſe!“

„Kad tad,“ Scharlotte waizaja, „wai jau ſchi maſā laizina, kamehr tu ſchē dſihwo?“

„Ne,“ Hermine atbildeja, „bet juhſu mahjās un tawā kambari.“

„Pee man! Mannā kambari?!“ Scharlotte brih-nidamees eefauzahſ.

„Nu ja! un paklaufees, tad, kad preekseh divi gaddeem biju pee tewis fehrst.“

„Un tu man agraf to ne-effi stabstijusi! Ne, tas nau pareisi no tewis! To nebuhtu dohmajuse!“ Scharlotte pufsfmeedamees un pufserrodamees atteiza. „Dohdees meerâ, Lottia!“ Hermine to kluffinaja. „Neweenam zilwekam to wehl ne-esmu stabstijuse! tu pirmaja, kam to taggad stabstu.“

„Nu, tad stabsti tablak, esmu kabriga dsirdeht!“ Hermine nu stabstija: „Kad preekseh divi gaddeem pawaffarâ biju pee tewim fehrst, tad weenreis, tas bija akkurah 26. Mai us waffaru sehdeju —“

„Nu tur gan buhs kahds brihnums, kad tu wehl to deenu atminni!“ Scharlotte eesauzahs.

„Kusch, kusch!“ Hermine to kluffinaja. „Nu, klaufees: sehdeju tawâ lambari pee lohga. Râ jau tur beesi mehds buht, ka reisneeki tur eet garram, tâ arri to reisi weens pulks tur aisingahje garram; us to es ne azzî ne-usmettu fawu darbu strahdabama. Bet kad dsirdeju, ka weens no teem us benka apakseh tawa lohga bij atsehdees un patlabban uguni ustaisija, fawu ziggaru eepihpeht, tad to mannidama gribbeju no lohga tablak atwilltees, lai tas manni neredsetu. Bet tas, fawu taschu ahtri nosweedis, uslehza kahjâs pee wakkeja lohga, tuhliit bija arri eefsehâ un preekseh mannahm kahjahm frisdams luhdsa, lai peedohdoht wianna drohschibu. Winsch effoht isgahjis pasaules jautumus apstatihit, un manni eerardsidams winsch manni par wisseem jautumeem to jaulako effoht atraddis. Bazehlussees gribbeju tikt pee durwihm, ais tahm tad dsirdeju tewi runnagam, arri to, ka wianna draugi tam usfauze, lai steidsabs. Tad winsch mannim apkehrabs, firsnigi nobutschoja un tad atkal tuhliit ahra un probjam, eelam to dabbuja pahrrah par tahdu ehrmigu drohschibu.“

„Ja man tâ buhtu gaddijees,“ Scharlotte teiza pasmeedamees, „tad winsch gan riktigi labbu plikfi no mannis buhtu dabbujis.“

„Al, winsch pee wiffas drohschibas bija tik pee-mihligs un pasemmigs,“ Hermine atbildeja, „ka wehl neweenu neredsejuse. Ja tu winnam buhtu azzis eeskattijusees! Al, tahs spihdeja pilnas no mihlestibas!“

„Nudeen, tas bija laikam kahds pufstrakkajs dseefmineeks,“ draudsene smehjahs.

Hermine us tam tahdu gihmi taisija, ka warreja noredseht, ka winnai tahdi draudsenes wahrdi nebuht nepatikfa.

Bet draudsene runnaja wehl tablak: „Un tas tew tâ pee firds kehrees? Hm! Nu arri atminnohs, ka tu toreis kahdâ waffarâ tahda kâ fawadaka man israhbijees, un arri wehl ohtrâ deenâ tahda dohmu pilna ween biji. Bet wai arri sinni, kâ to ehrmigo reisneeku fauz? Tu taf dsirdeji, kâ wianna draugi to probjam jauza?“

„Al, tas bij mannim gluschi swefeh wahrds un

islikfahs tiffai tahds nohtes wahrds ween; to paschu arri nebuht nesaprattu.“ Hermine nopuhtahs.

„Un tas tew wehl tâ stahw galwâ un firbi?“ draudsene teiza smeedamees, „wai nau teefa, no ta laika tu gan neweenu zittu wairs negribbi prezzeht? Ehrmiga un brihnischka leeta!“

Hermine negribbeja labprah dsirdeht, ka draudsene par to notikkumu smehjahs; jo wianna us semmehm dsihwodama un augdama maj ko no tahdahm wel-tigahm un smaidigahm mihleschanahm sinna, un us tahdu ahtru pee firds peespeeschanahs tas winnai tik dsikli firbi bij eespeedees, ka to nema f wairs newarreja aismirst.

„Wai tad tu wiannu nelad wairs ne-effi redsejusi?“ Scharlotte wajzaja.

„Laid man meerâ, sohbgalle!“ Hermine teiza. „Kaut labbak buhtu kluffu zeetuse, kâ lihds schim, tas buhtu labbak bijis!“

„Nu, nu, mahsina, es pee tam jau nefa sliftu nedohmaju.“ Scharlotte lehnali runnaja. „Tu jau sinni, ka es par wiffu labpraht pasmeijohs. Stabsti ween tablak!“

„Tâ paschâ waffarâ es wiannu wehl redseju,“ Hermine stabstija probjam, „kad mehds abbas gahjam zeerecht gar upmalli. Papreeksechu to redseju pakrehfli un pehdigi gaismâ.“

„Râ tad pakrehfli?“ Scharlotte prassija.

„Tur, ais kupleem kohkeem,“ Hermine fazzija un stabstija tablak, „muhds eeraudsijs, winsch nahza mums pakkat, un kad lambari eegahjam, tad winsch ilgi ais muhsu lohga palikka stahwoht!“ Scharlotte Hermines dusmas aismirdama atkal tâ teiza: „Mihla, ko tu eebildees, ka winsch tewis deht tur stahwejis! Winsch laikam fawu taschu melleja, no kurras tu teizi, ka winsch to tur nosweedis pee tewis eefsehâ lehdsams. To tu gan bija eefsehâ panehmusi, mahsin! Ja tu wiannu kahdu reisi redsi, tad atdohd, kas tam peederr; jo tas tâ peenahkabs. Ja, ja, jau redsu, ka tu jau nosarksti. Tu to taschu laikam effi gan fanehmusi!“

„Al, wehl weenreis wiannu esmu redsejuse!“ Hermine fazzija lehni.

„Kur tad?“ Scharlotte prassija.

„Kad mehds no Steinfeldes schurp nahdami zaur Neustadtu brauzam, tad tur wiannu redseju; bet gluschi fawadaku, kâ preekseh divi gaddeem. Winsch bija weenteesigs, bet smuks, un kad wiannu sweizinaju, tad winsch palikka kâ fatreehts stahwoht un flattijahs mums pakkat, kamehr ween warreja redseht.“

Tu arri no wahgeem pehz wianna flattijees, kamehr ween warreji redseht. Wai nau teefa?“

„Tâ bija laime preekseh mannis, ka mahtei bija darbs ar maso brahli Hermanni, kas nemeerigs kustejahs, tadeht wianna mannu nosarkschanu nepamannija.“

Scharlotte jau atwehra mutti, atkal Herminei ko prassiht; bet tai azzumirkli Hermines tehws nahze

eefschâ, un bes kahdas apstahfchanahs dohm u pilns pa ohtrahm durwihm aisgabja.

Tê nu tahs meitenes weenas paschas atstahfim un eefim pee Linden lunga, ar to eepasfitees.

(Us preefschu wehl.)

Saldata mihlestiba.

(Statt. Nr. 7. Beigums.)

Sehrinas mahte par meitas firds ehsteem faslimma un nomirre, meitu bes kahda apgahdneeka patkat atstahdama. Kahdas neddefas pehz mahtes nahwes winnas mahjokli weens draugs eenahza un dewa tahdu padohmu, lai saluhfojoht til dauds naudas, zil preefsch Frantscha atswabbinaschanas waijadfigs un lai tad ar to ispirtoht sawu mihlako no saldatu deenesta.

Schis padohms winnai patikka, tadeht winna ar preeku pahrdewe wiffu sawu mantibu, ir pat labba-kahs drehbes netaupija, turklaht zaurahm deenahm un naktihm neapnikdama strahdaja, lai til warretu til dauds naudas sakraht, ar to Franzi warretu atswabbinaht. — Pehz mas neddefahm winnai ta waijadfiga nauda bija rohka, prohti 3,000 Franki. Scho naudu winna nu eedewa zeema wezzakam ar to luhg-fchanu, lai winsch pee drihsoma ar scho naudu Franzi ispirtoht. No schis deenas winnas gars atdsihwe-jahs, winnas waigi sahze atkal fahrti mestees un winnas lohzecki stingri. Katru deenu winna gaidija ar ilgofchanahs uf Frantscha atnahfchanu. Ar fwehtku drehbehm ijsresnojusees gribbeja ta sawu bruhrganu sagaidiht.

Pehz astonahm deenahm tahda jina atnahza, kas ka pehrkons winnas firdi fatreeze; prohti, Franzis effoht no nepasfistama zilwefa to naudu gan fanehmis, bet winnam labpraht patihkotees deenesti palikt, jo winsch effoht par majohru uszelts.

Par tahdu negaiditu wehsti Sehrina palikka no behdahm bahla ka libkis, bet tadeht arri wis neraudaja ka agrati.

Apfmeeklis un behdas speeda Sehrinu, Domrema zeemu atstah. Bes kaweschanas winna pahrdewe wehl athkufchas mantas gribbedama til dauds naudas eedabbuht, ka warretu uf Italiu dohtees, tur Frantscha tuwumâ dsihwoht. (Franzschu karra pulki libds ar Franzi stahweja Italiâ). Pee Lansle-Burgas pilsehtas wahrteem atreisofusti eeraudfija, ka Franzschu karra pulks schinni pilsehtâ eenahze, starp scheem winna sawu mihlako pasinne.

Sibbina ahtrumâ dohdahs winna Franzim klahit un issauz no leela preeka: „Franzi!“

Bet Franzis stahweja isbihjees un nofaunejees, neka neatbildedams.

„Kas ta par feewu tew libdsas?“ Sehrina jautaja, „Manna — gaf — pa — scha.“

Til ko Sehrina to wahrdu gappascha dsirdeja, winna atkritte ka pagihbusi. Kahdas stundas weh-

latu pehz schis nejausehas fatiffchanahs Franzis redseja leelu kauschu barru esera mallâ stahwam; winsch arri gabje turp gribbedams redseht, kas tur notizzis. Un ko tad winsch tur atradde? — Sehrinas libki, ko sweineeki bij iswilufchi, schi laikam no leelahm firds sahpehm bija noslibzinajusees.

Ka mehneschu wahrdi zehlfchees.

Tas wahrds „mehnesis“ nosihme ihpaschu mehru laika eedallifchanâ. Mehneschu wahrdi irr no wezzeem Rohmeescheem zehlfchees.

Birmam gadda mehnescham, Januaram, wahrds irr zehlees no „Janus“, kam Rohmeeschi deewa gohda dewa. Ohtram mehnescham, Februaram, wahrds irr zehlees no Lattinu jeb Rohmeeschu wallodas wahrdina „febuare“, kas til dauds nosihme ka „tihriht.“ — Trescham mehnescham, Merzam, wahrds irr zehlees no „Mars“, ko Rohmeeschi ka karra deewu peeluhdse, zeenija un gohdaja. Zetturtam mehnescham, Apritam, wahrds irr zehlees no Lattinu wallodas wahrdina „aperire“, kas nosihme „wakkâ taifihit jeb attaisitees“, tapehz ka schinni mehnesi pumpuri jau sahlf attaisitees un lohki uf plaufschanu steidsahs. — Pee wezzeem Wahzeescheem schis mehnesis tappe faukts par „pukku mehnesi“, arri par leeldeenas mehnesi, tadeht ka leeldeena wifswairal schinni mehnesi kriht.

Peehtam mehnesim, Maijam, irr wahrds zehlees no „Majus“ jeb arri „Maja“, teem abbeem Rohmeeschu dabbas deewefkeem. Wai festam mehnesim, Junijam, wahrds irr zehlees no „Junius“, — kahda flawena Rohmeescha, kam tas mehnesis par gohdu ta nosaukts tilka, wai arr no kahdas zittas leetas irr nesinnams.

Septitam mehnesim, Julijam, wahrds irr no „Julius Cäsar“ (salki: Julius Behsar), weena ta wifselelaka Rohmeeschu karra waddona, kam tas mehnesis par gohdu un peeminnu ta nosaukts.

Astotjas mehnesis, Augusts, par gohdu keiseram Augustam, karra laikâ Jesus Kristus peedsimme, ta tilke nosaukts. Dewitajs mehnesis, Septembers, kas pee wezzeem Rohmeescheem tilka septitajs bij, — teef pee mums, par „ruddens mehnesi“ faukts. Desmitajs mehnesis, Oktobers, kas pee Rohmeescheem astotajs bij, tappe agrat pee Wahzeescheem „wihna mehnesis“ faukts; mehs winnu fauzam par „leetus mehnesi.“ Weenpadsmitajs mehnesis, Nowembers, dewitajs mehnesis Rohmeeschu kalenderê (no novem, t. i., dewin), tohp pee mums faukts par „salnas-mehnesi.“

Behdigajs, diwpsmitajs mehnesis, Dezembers, pee Rohmeescheem tilka desmitajs), tohp pee mums faukts par „seemas mehnesi.“

Fr. Wbrg.

Grahmatu, fo semneeks pilssehtneekam laidis.

Wihlaj's radda brahl'!

Nenemm jel par taunu, ka es — semneeks buhdams — Tew, pilssehtneekam, grahmatu eedrohschinajohs rakstih; nenemm par taunu, ka es Tawa tehwa tehwa brahla dehla-dehls esmu un, lai gan treschâ augumâ, tomehr Taws affins raddineeks esmu un paleeku un no Tew tadeht schè padohma isluhdjohs, fo zits ne weens man til pilnigu newarrehs doht, fâ ween Tu.

Mehs us semmehm gan deesgan teekam mahziti, skobloti, bet — muffi paleekam; gan muhs skaidro un gaismo, bet — mehs tumfibu mihlejam fâ Egipetes galkas pohdus; gan preefsch mums dauf drikke un zittadi gahda, bet — mehs mas lassam un sa-probtam; gan muhs dauf peewill, bet — mehs arween paleekam tee peewiltee; gan dauf meslejam, bet — mas atrohdam; gan dauf teefajamees, bet — mas teekam isteesati; gan zekam stiprinatus kuntraktus, bet — fâ nestiprinati teekam zillati, zellati un iszelti; un — fo es arri Nihgâ buhdams pats peedsihwoju! paschâ gaischâ pufdeenas laikâ kahds bij eemihlejees manâ bruhnâ sirgâ un to tublit arri no mahjweetas iszehlis un Deews sinn, fur aiszehlis. 50 rubki man gan no mahjneeka par to sirgu pehz spreeduma nahlahs, bet Deews ween sinn, tad schee manâ malkâ eezelfees. Us Deewu jazerre — us mahjneeka ne, ta irr manâ drohscha tizziba, bet — fâ tad nu taggad stahw ar tahm leetahm, fo Subs pilssehtneeki lepni nosauzat par „Kulturu?“ Woi schi arween wehl nemmahs garrâ un spalwâ? un woi eet us preefschu jeb atpafat? fo tas wahrds ihsti nosihme un fâ winsch ihsti nosihme un fâ winsch ihsti jarafsta? Daudf taudis pasaulê schkeetahs sa-ohdufchi, fâ muhsu rakstifchanas wihjê effohht leelas aplamibas, tomehr — kaut gan teefa, fâ brihscham likkumus par libkumeem falohka uu usraugs laikam zehlees no uhsu-rauga, tad tal schohs wahrds fâ nedrifstefim rakstih. Kahda schkirschana tad gan buhtu stary buhri un burri, stary puhru un purru, duhris un durris? Daschi arr melfdami pastahw us to, fâ Nihgâ ne weena kulle bes turrefchanas newarroht turretees un no ta tas wahrds „kultura“ effohht zehlees. Kahdahs dauf mas pateefiba, jo te wiffur kulle jaturr, tiklabb' us eelas, fâ bohde, schenti, tirgû, teäteri, ir pat basnizâ, zittadi wehisch ween kulle paleek. Bet fo dohma? schi kultura arri jaw rahdahs us semmehm un kuller mums wiffuum jafaturr jo usmannigi, kaut woi paschas dselsu lahdes par dahrgu naudu us wiffas walsts rebkinu esjam eegahdajufchees, kultura speeschahs wiffur zauri, zaur dselji, muhreem un atflehgham. Laikam zitti

tadeht arri to wahrdu „attihstifchana“ kahdam no waffejas kuller iskehrufchi, jo wiffas leetas, fo kulle eebahscham, fo fatihstam, un fo no turrenes iswelkam, fo attihstam, lai tas nu buhtu woi tabbaka reppis jeb papihra rublis, woi kabbatas lakkats jeb mahjas kuntrakt.

Bahr scho neskaidru leetu skaidrodamu isskaidroschanu un padohmu gaididams paleeku Taws kuller-turres draugs un raddineeks

Behterih's.

Suttis eefsch grahmatas.

Kahds melderis dewa puikam grahmatu un weenu suttis, fo pallabban bija esarâ kehris, lai aisnefs muishas lungam par schkinkibu. Puikam gar upmallu eijohht, prahtâ schaujahs prohweht, wai suttis wehl mahzehs uhdeni peldeht. Nittigi, suttis to proht un aisfkreen asti frustidams prohjam. Puika to rebfedams, nesinna no bailehm, fo darriht. Brihtinu apdohmajees, tas wehl lihds dohtu grahmatu no keshas, uslaujch petfchasti (seegeli) un eerauga arri grahmatâ to wahrdu suttis. „Nefas par to, fâ tas blehdis aisfrehja!“ puika preeka pilns isfauzahs, „schè grahmatâ winsch atkal atrohdahs, fo teefscham muishas lungam rohtâ nodohschu.“

J. W—st—h.

Isfluddinaschanas.

Zaur scho es appatschâ paraktijees darru sinnamu wiffuum neredfgeem lohpeem un atleem sirgeem, fâ es Binstitb muishâ krasta gallâ nuwat ne-ilgi atpakkat esmu eeriftejis fabriki, kurrâ taifu wiffadas preefsch neredfgeem lohpeem geldigas brilles, un esmu pats ar sawu allu sirgu uf Knitneft braudams tahs par gauschi geldigahm isprohwejis, fâ fâ es sawu allu sirgu, kurru jagli newarreja bruhkeht bes brilles, ar schahdu brilli gluschi labbi warru bruhkeht, arri jau weenu lungu garram braudams grahwî eegahsu, tadeht fâ winna sirgs bes brilles bija, — tadeht lai wiffi neredfigi un allu sirgi drihsunâ no mannis schihs brilles, fâ wehrdinu gabbals maffa, apgahda, jo es nahfama jauna gadda mehneft dohmaju sawu fabriki uf leelo pilssehtu aizjelt, fur es fâ tahds lohpu labdarris gohdu nopelniht nodohmajis esmu.

Andsche, sillaj's kafa bahda, jaunns mohdes brifku fabrikants.

Zaur scho rakstu darru sinnamu, fâ pee mannis komnajs dabbujams, fâ pats bes djerfchanas muttê freij; teem, fâ winsch muttê eefschehjis, fâ labbums, fâ teem allafsch pehz fâ kahrabs un flahpft — bet tas ir labbi, tadeht fâ pee mannis winna tik dauf irr, fâ es wairs nesinnadams fur litt, par naudu pahrdohdu. Ja nu kahdam tahs neleefcha naudas papilnam, tad lai tik atnahf pee mannis gan es winnu no tahs atfwabbinaschu. Andeles wahros Sunnuwapehdi, tai „Wakkarejs Reibums.“ 31mâ Septembert 1857. Zahn Steppis.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Senjures anwehlehts.

Nihgâ, 20. Februar 1870.